

Správa o činnosti Prírodovednej komisie Zväzu múzeí na Slovensku

od 31. VZ do 32. VZ

Zloženie PK ZMS v predmetnom období:

Výbor PK

Predsedníčka PK ZMS: Mgr. Ing. E. Farkašová, PhD. – vedúca Oddelenia ochrany prírody SMOPaJ

Podpredseda PK ZMS: Ing. Š. Engel, PhD. – riaditeľ MSA, tajomník predsedníctva ZMS

1. Tajomníčka: Mgr. Alena Lenková – kurátorka zoologickej zbierky SMOPaJ

2. Tajomníčka: Ing. G. Chovancová, PhD. – kurátorka zoologickej zbierky Múzea TANAPu

Vývoj členov v rokoch 2021 – 2022:

K dňu 21.06.2021 sa prihlásil 1 člen, spolu je stav 34 členov zo 16 organizácií, z toho 32 členov zo 14 členských múzeí ZMS a 2 individuálni členovia.

Z dôvodu personálnych zmien v členských múzeách a na základe žiadostí o zrušenie členstva došlo k zmenám v zastúpení členov a členských organizácií. K dňu 15.11.2022 je stav členov spolu 33 členov z 18 organizácií, z toho 29 zo 14 členských múzeí ZMS a 4 individuálni členovia.

Aktuálne zastúpenie členov a členských organizácií:

1. Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Liptovský Mikuláš (SMOPaJ) (10 členov)
2. Múzeum vo Svätom Antone, Svätý Anton (MSA) (3 členovia)
3. Gemersko - Malohontské múzeum, Rimavská Sobota (1 člen)
4. Výskumná stanica a Múzeum TANAPu, ŠL TANAPu , Tatranská Lomnica (2 členovia)
5. Múzeum Spiša, Spišská Nová Ves (2 členovia)
6. Lesnícke a drevárske múzeum, Zvolen (1 člen)
7. Múzeum Andreja Kmeťa, SNM, Martin (1 člen)
8. Východoslovenské múzeum, Košice (1 člen)
9. Podunajské múzeum, Komárno (1 člen)
10. Stredoslovenské múzeum, Banská Bystrica (2 členovia)
11. Prírodovedné múzeum SNM, Bratislava (1 člen)
12. Podtatranské múzeum, Poprad (1 člen)
13. Považské múzeum, Žilina (2 členovia)
14. Slovenské banské múzeum, Banská Štiavnica (1 člen)
15. Ústav ekológie lesa SAV, Zvolen (1 člen)
16. Prírodovedecká fakulta, UK, Bratislava (1 člen)
17. WWF, Bratislava (1 člen)
18. Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s. (1 člen)

Činnosť PK ZMS v sledovanom období :

Zasadnutia komisie a aktuálne otázky:

13.12.2021 zasadnutie členov Prírodovednej komisie online. Prítomných bolo 16 členov z 7 členských múzeí, 1 individuálny člen a 1 prizvaný hosť – nečlen. Spolu 18 prítomných. Témy zasadnutia: 31. valné zhromaždenie ZMS, príprava projektu z FPU, príprava podujatia Stretnutie prírodovedcov 2022, návrhy tematických okruhov pre zasadnutia PK ZMS v roku 2022, informácia o spracovaní pripomienkovaných výnimiek na výskumnú činnosť od OZ Nufia a vízie do budúcnosti

20.06.2022 zasadnutie členov Prírodovednej komisie v Moravskom krase v rámci konferencie Stretnutie prírodovedcov. Na zasadnutí sa zúčastnilo 7 členov PK z 3 členských múzeí, prítomní boli ďalší účastníci konferencie. Témy zasadnutia: Význam výskumu v prírodovedných múzeách a úskalia výskumnej činnosti, spracovanie evidencie zbierok v elektronických databázach (Bach, ESEZ, interná evidencia).

21.10.2022 zasadnutie členov Prírodovednej komisie online. Na zasadnutí sa zúčastnilo 16 členov PK z 8 členských organizácií a prizvaný hosť – Mgr. Františka Marcinová, PhD., predsedníčka ZMS. Témy zasadnutia: Príprava nového múzejného zákona, projektová činnosť a rozpočet PK ZMS, prezentácia činnosti Prírodovednej komisie a možnosti jej propagácie, problematika výskumnej činnosti múzeí – príprava podkladov vo vzťahu k MŽP SR, príprava Zborníka Stretnutie prírodovedcov, príprava podujatia Stretnutie prírodovedcov 2023, revízia členov PK ZMS.

Výbor komisie pracoval za hodnotené obdobie formou mailovej komunikácie a takisto prebehlo aj plnenie schválených úloh.

Aktuálne úlohy komisie v roku 2022:

- **Organizácia spoločnej konferencie.** 17. ročník medzinárodnej konferencie *Stretnutie prírodovedcov* v dňoch 20.06. – 22.06.2022 po prvýkrát organizovaný v Českej republike v lokalite CHKO Moravský kras. Organizátorom bola Prírodovedná komisia Zväzu múzeí na Slovensku, Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva v spolupráci s Múzeom Blanenska, Domom prírody Moravského krasu, Agentúrou ochrany prírody a krajiny ČR – Správou CHKO Moravský kras a Správou jaskýň Českej republiky. Hlavnou témou konferencie bola téma „Jaskyňa, zdroj poznania“. Príspevky tak boli orientované na viaceré oblasti so zameraním na tému jaskýň. Predstavili výsledky výskumov z archeológie, antropológie, paleontológie, geológie, biospeleológie, ale aj medicíny. Okrem výskumnej činnosti príspevky predstavili tiež zbierkotvornú a výstavnú činnosť múzeí s tematikou jaskýň. Vo večerných hodinách boli predstavené výsledky speleologických prieskumov a objavov v jaskyniach Moravského krasu. Spolu tak odznelo 10 príspevkov.

Počas prvého konferenčného dňa bola pre účastníkov pripravená krátka exkurzia k priepasti Macocha. Počas druhého konferenčného dňa boli pripravené 2 varianty exkurzií v CHKO Moravský kras. Všetci prihlásení účastníci zvolili náročnejší variant na trase Skalní mlýn – Suchý žleb – jaskyne Koňská jáma a Rytířská s pozostatkami jaskynného hradu, Čertův most – Ostrov u Macochy – Holštejn (jaskyňa Lidomorna a zrúcanina hradu) – prehliadka jaskyne Býčí skála. Vo večerných hodinách časť účastníkov absolvovala aj druhý variant exkurzie – prehliadku Amatérskej jaskyne. Okrem toho bola pre účastníkov pripravená prehliadka expozície Domu prírody Moravského krasu a premietanie 3D filmu. V posledný deň konferencie bola pre účastníkov pripravená prehliadka expozícií Muzea Blanenska – expozícia Obrazy z Moravského Švýcarska. Spolu sa na konferencii zúčastnilo 34 účastníkov z 15 organizácií zo Slovenska a Českej republiky (17 účastníkov zo Slovenska, 17 účastníkov z Českej republiky). Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

- **Príprava zborníka referátov.** Zborník referátov zo 16. a 17. ročníka medzinárodnej konferencie Stretnutie prírodovedcov. Plánované ukončenie do konca roka 2022. Tlač zborníka podporená prostredníctvom Fondu malých projektov v rámci programu Interreg V-A SK-CZ.
- **Projektová činnosť.** Realizácia projektových aktivít z FPU – konferencia Stretnutie prírodovedcov 2022. Príprava projektu Interreg V-A SK-CZ prostredníctvom SMOPaJ – zabezpečenie financovania tlače zborníka príspevkov. Príprava podkladov projektu pre financovanie organizácie podujatia Stretnutie prírodovedcov 2023.
- **Práca v pracovnej skupine EVVO.** Pracovná skupina pre vytvorenie funkčného systému environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu (EVVO) vytvorená Slovenskou agentúrou životného prostredia (SAŽP), pod záštitou MŽP SR. Príprava certifikácie poskytovateľov environmentálnej výchovy. Tvorba portálu environmentálnej výchovy www.ewobox.sk.
- **Účasť na konferencii ICOM Prague 2022.**
- **Spracovanie prehľadu environmentálneho vzdelávania, výchovy a osvetu v slovenských múzeách.** Pokračovanie témy pre rok 2023
- **Prezentačná činnosť a nové členstvá.** Prezentačná činnosť PK ZMS počas Festivalu múzeí 2022 vo Svätom Antone. Členstvo v Redakčnej rade časopisu *Acta Musei Beskidensis*.

Plánované témy a úlohy v roku 2023:

- **Význam výskumu v prírodovedných múzeách a úskalia výskumnej činnosti** – príprava podkladov pre diskusiu a plánované stretnutie so zástupcami MŽP SR.
- **Spracovanie evidencie zbierok v elektronických databázach (Bach, ESEZ, interná evidencia).**

- **Environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета (EVVO).** Doplnenie a spracovanie prehľadu (EVVO) v slovenských múzeách.
- **Organizácia spoločnej konferencie.** 18. ročník medzinárodnej konferencie *Stretnutie prírodovedcov*, september 2023, plánovaná lokalita CHKO Cerová vrchovina.
- **Príprava zborníka referátov z uvedenej konferencie.** Zborník z príspevkov aktívnych účastníkov konferencie – plánované ukončenie do konca roka 2023. Podľa možnosti financovania – tlačaná alebo elektronická podoba.
- **Projektová činnosť.** Príprava projektu z grantových schém pre možnosť financovania podujatia Stretnutie prírodovedcov 2024 a tlače zborníka.

V Liptovskom Mikuláši, dňa 7.11.2022

.....
Mgr. Ing. Eva Farkašová, PhD.
predsedníčka Komisie